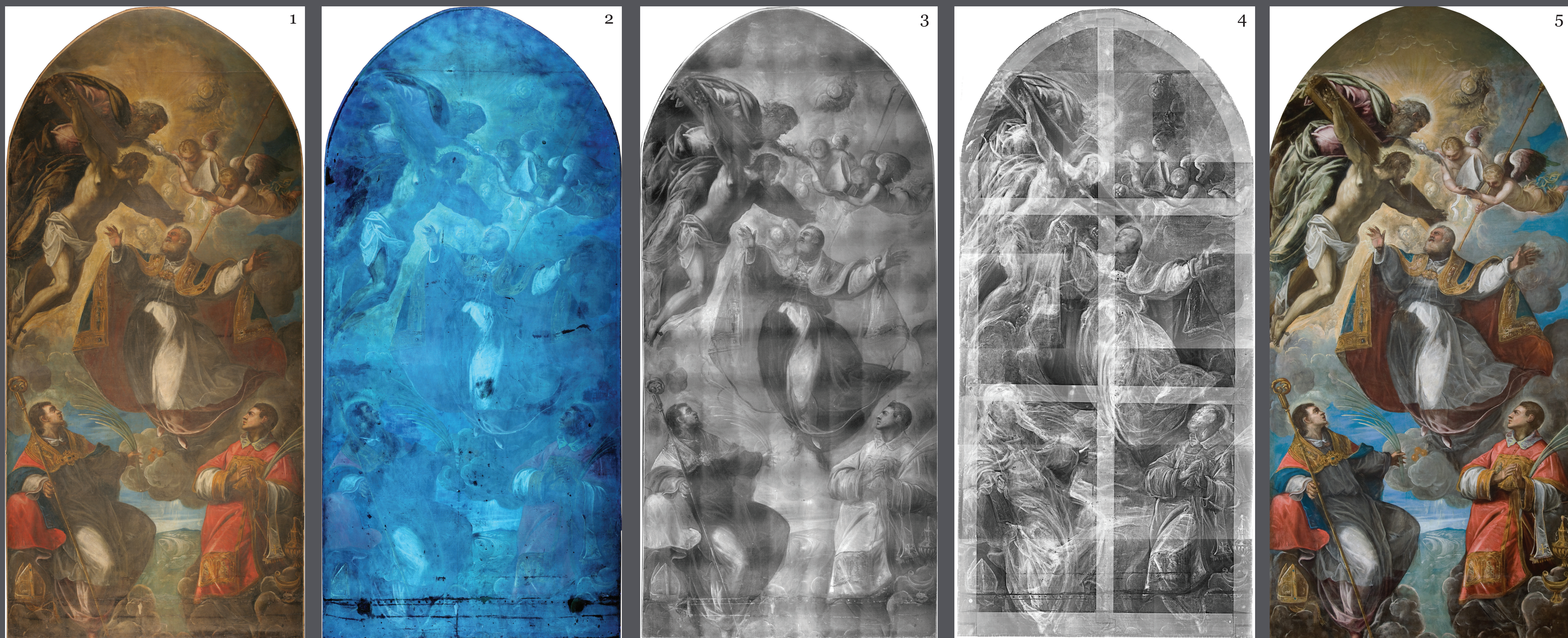

Emina Frljak Gašparovič
Barbka Gosar Hirci
Polonca Ropret
Andrej Hirci

Tintorettova slika sv. Nikolaja v Novem mestu Konservatorsko-restavratorski posegi in naravoslovne preiskave

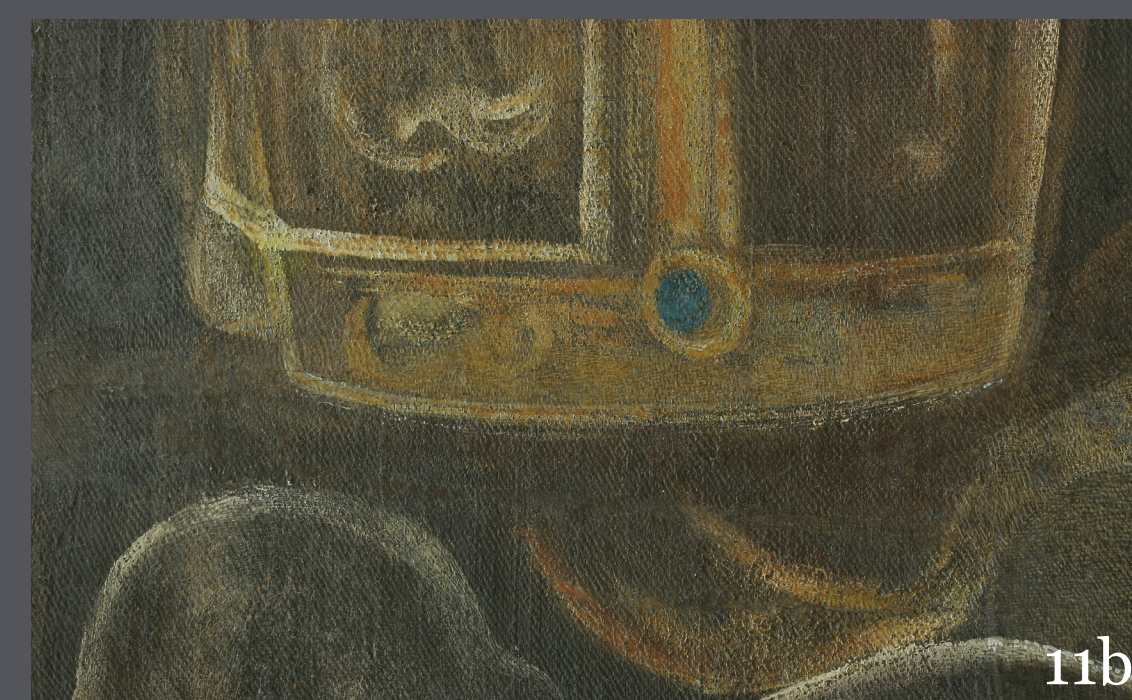
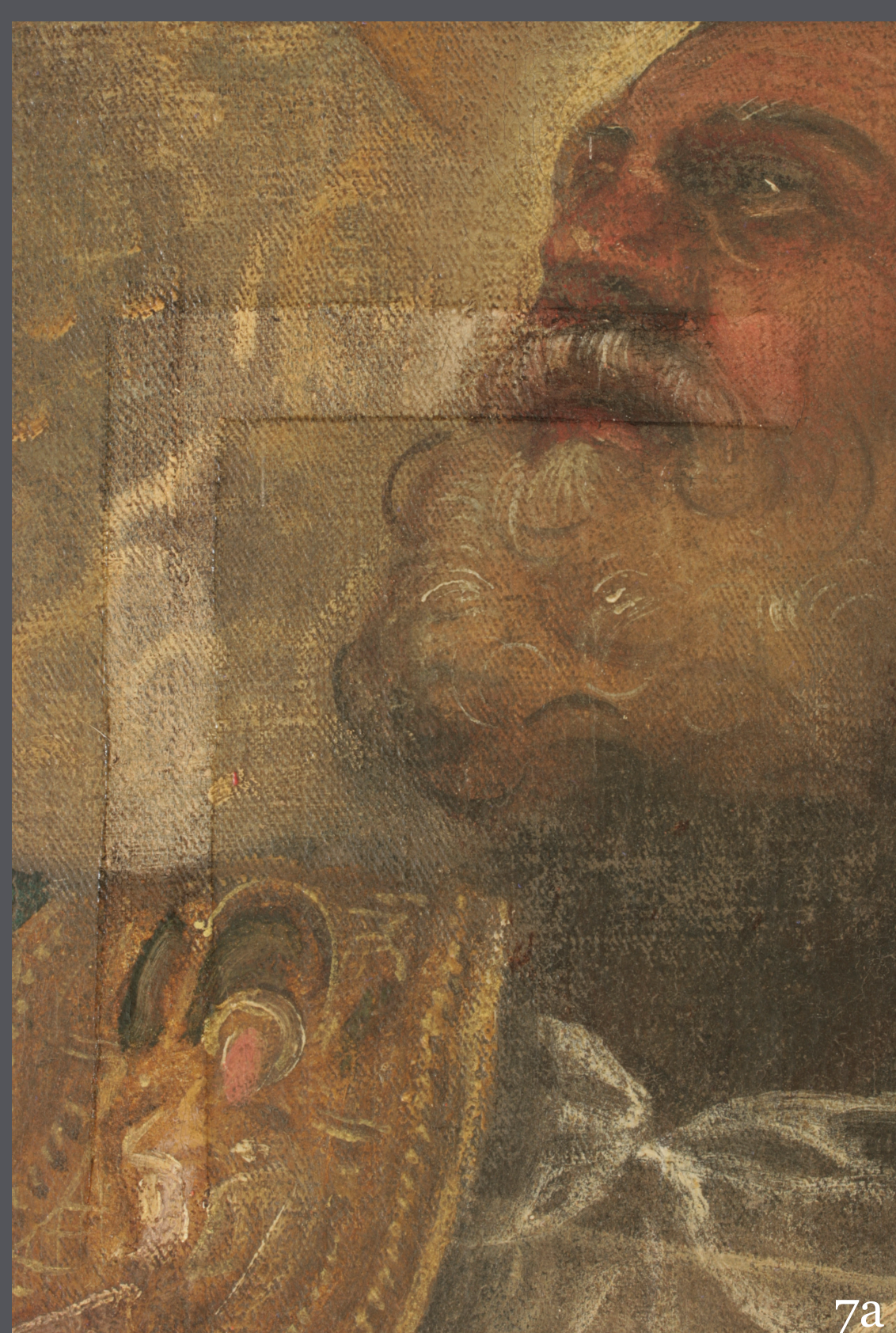
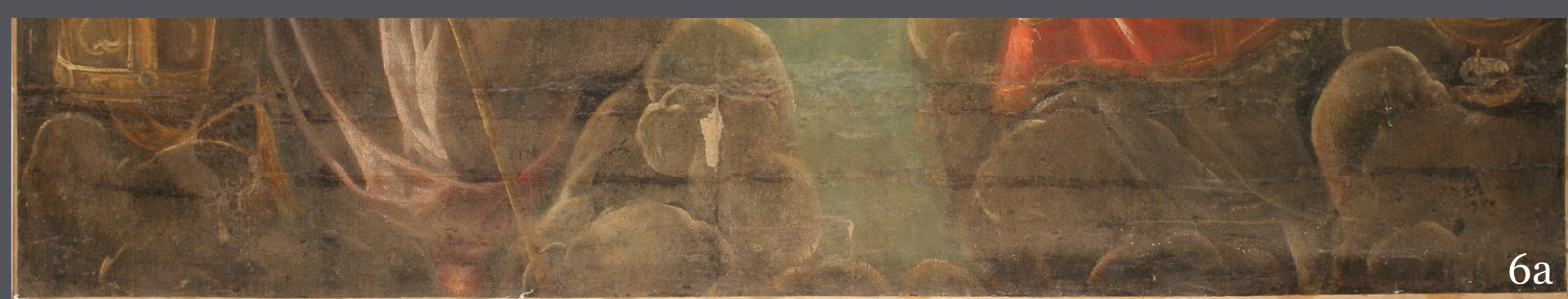
Sv. Miklavž avtorja Jacopa Tintoretta je slika velikih dimenzij, ki jo je mojster v poznih letih svojega ustvarjanja naslikal za kapiteljsko, zdaj stolno cerkev v Novem mestu. Kot na večini njegovih del tudi na sliki Sv. Miklavža ni signature ne datacije. Od časa nastanka v 16., pa do 19. stoletja je bila skoraj nedotaknjena, nato pa se je začela serija obnov, ki so v veliki meri vplivale na izgled slike. Največji poseg, ki je umetnino za vedno spremenil, je bilo preoblikovanje prvotnega pravokotnega formata v polkrožni zaključek zaradi umestitve slike v nov glavni oltar leta 1868.

Maja leta 2008 je bila slika prepeljana v prostore oddelka za štafelajno slikarstvo Restavratorskega centra ZVKDS. V skladu s sodobno tehnologijo so bile izvedene naslednje preiskave: multispektralna analiza, rentgenska radiografija, stratigrafija slikovnih plasti in analize pigmentov, podloge in veziv.

Temeljni cilj opravljenih analiz je bila primerjalna študija slikovnih slojev »slovenskega Tintoretta« glade na podobne študije, ki so jih izvedli v tujini. Za primerjavo smo povzeli preiskave, opravljene na štirih Tintorettovih delih, ki so v lasti Narodne galerije v Londonu. Pigmente, ki jih je avtor uporabil na

teh slikah, smo primerjali s paletto, ki jo je uporabil pri slikanju sv. Miklavža.

Natančnemu pregledu slike in analizi pridobljenih rezultatov preiskav so sledili konservatorsko-restavratorski posegi, ki so potekali v skladu z upoštevanjem sodobnih standardov. Materiali starih posegov so bili odstranjeni z metodami, ki niso negativno vplivale na zgradbo slike. Podlepljeno platno je bilo odstranjeno, staro lepilo pa do te mere, da niso bile povzročene nobene dodatne poškodbe na preperem originalnem nosilcu. Stara dopolnjevanja manjkajočih slikovnih slojev in starih lakov so bila odstranjena brez uporabe močnih in destruktivnih topil. Uporabljeni so bile priporočljive minimalne koncentracije. Predeli preslikav, ki bi bili težko odstranljivi, so bili ohranjeni, ker bi poseg preveč ogrožal originalno barvno plast. Izbrane materiale za utrjevanje so pred nami preizkusili strokovnjaki v tujini. Novo podlepljanje in dopolnjevanje poškodb nosilca sta bila izvedena z materiali, ki omogočajo reverzibilnost brez uporabe destruktivnih metod. Dopolnjevanje slikovnih slojev je prav tako izvedeno z odstranljivimi materiali. Konservatorsko-restavratorske posege na sliki je ves čas spremljala strokovna komisija.

Slika 1: Stanje slike pred konservatorsko-restavratorskem posegu.
Slika 2: Ultravijolična fotografija (UVF).
Slika 3: Infrardeča reflektografija (IRF).
Slika 4: Rentgenski radiografija (RTG).
Slika 5: Slika po konservatorsko-restavratorskem posegu.
Slika 6 (a+b+c): Močno poškodovan spodnji rob slike (VIS, UVF in RTG).
Slika 7 (a+b): Sondiranje potemnelih zaščitnih slojev (VIS in UVF).
Slika 8: Odstranjevanje potemnelih zaščitnih slojev.
Slika 9: Zaščita lica.
Slika 10: Nameščanje platna za podlepljanje.
Slika 11 (a+b): Retuširanje poškodb slikovnih slojev.